

Стаття 12

Кожна Договірна Сторона, згідно з її діючим законодавством, доброзичливо ставитиметься до заявок для в'їзду, перебування і проживання фізичної особи, що має громадянство іншої Договірної Сторони, яка хоче в'їхати на територію першої Договірної Сторони і залишатись на ній для цілей підприємницької діяльності пов'язаної із інвестиціями.

Стаття 13

1. Жодна з Договірних Сторін не експропріюватиме або ж не націоналізує інвестиції на її території інвесторів іншої Договірної Сторони та не вживатиме будь-які заходи еквівалентні експропріації або націоналізації (далі – “експропріація”), за винятком:

- (a) для суспільних цілей;
- (b) недискримінаційним шляхом;
- (c) із виплатою швидкої, адекватної та ефективної компенсації відповідно до пунктів 2, 3 та 4; та
- (d) відповідно до належної правової процедури і Статті 6.

2. Компенсація повинна бути еквівалентна справедливій ринковій вартості експропрійованих інвестицій на момент коли про експропріацію було публічно оголошено або коли сталася експропріація, залежно від того що мало місце раніше. Справедлива ринкова вартість не повинна відображати зміну вартості, що відбувається, тому що про експропріацію стало публічно відомо раніше.

3. Компенсація виплачується без затримки і повинна включати в себе відсотки за комерційно обґрунтованими ставками, беручи до уваги тривалість часу до моменту платежу. Вона повинна ефективно реалізовуватись, вільно переводитись та вільно конвертуватись у валюту Договірної Сторони інвестора, а також у вільно використовувані валюти, за курсом, що діє на ринку на дату експропріації.

4. Без шкоди для положень Статті 18, інвестори, що постраждали від експропріації мають право на доступ до суду або органів адміністративної юстиції або органів Договірної Сторони, що здійснює експропріацію, з метою швидкого перегляду справ таких інвесторів а також сум компенсації у відповідності з принципами викладеними у цій Статті.

Стаття 14

1. Кожна Договірна Сторона надає інвесторам іншої Договірної Сторони, які постраждали від втрат або пошкоджень, пов'язаних з їхніми інвестиціями на території першої Договірної Сторони, у результаті збройного конфлікту або надзвичайного стану, таких як революція, повстання, громадянські заворушення або будь-яких інших аналогічних подій на території такої першої Договірної Сторони, режим, що стосується реституції, відшкодування, компенсації або будь-який інший шлях врегулювання, який є не менш сприятливий, ніж той, який вона надає своїм власним інвесторам або інвесторам держави, яка не є Договірною Стороною, в залежності від того який є більш сприятливим для інвесторів іншої Договірної Сторони.

2. Будь-який платіж, як засіб врегулювання, згаданий в пункті 1, повинен ефективно реалізуватись, вільно переводитись і вільно конвертуватись за ринковим курсом, що діє на момент сплати, у валюту Договірної Сторони зацікавлених інвесторів і у вільно використовувані валюти.

Стаття 15

Якщо Договірна Сторона або уповноважений нею орган здійснює платіж будь-якому інвесторові цієї Договірної Сторони в порядку відшкодування збитків, гарантії або договору страхування, що стосується інвестицій такого інвестора на території іншої Договірної Сторони, остання Договірна Сторона визнаватиме передачу першій Договірній Стороні або уповноваженому нею органу будь-якого права або вимоги такого інвестора на рахунок якого такий платіж здійснено і визнаватиме право першої Договірної Сторони або уповноваженого нею органу

використовувати в силу суброгації будь-яке таке право або вимогу в тій же мірі, що й первинні права чи вимоги інвестора. Що стосується оплати, яку необхідно здійснити такій першій Договірній Стороні або уповноваженому нею органу внаслідок такої передачі права або вимоги, і передачі відповідного платежу, Статті 13, 14 і 16 застосовуються з відповідними змінами.

Стаття 16

1. Кожна Договірна Сторона забезпечуватиме щоб всі перекази, пов'язані з інвестиціями на її території інвестором іншої Договірної Сторони, могли бути вільно здійснені на її територію та з її території без затримки. Такі перекази включатимуть, зокрема, але не виключно:

(a) стартовий капітал та додаткові суми для підтримки або збільшення обсягу інвестицій;

(b) прибутки, відсотки, доходи від приросту капіталу, дивіденди, роялті, винагороди, та інші надходження від інвестицій;

(c) платежі, які здійснюються у відповідності до кредитної угоди;

(d) доходи від повного або часткового продажу або ліквідації інвестиції;

(e) доходи і винагороди, одержувані громадянами іншої Договірної Сторони яким було надано дозвіл на працевлаштування у зв'язку з інвестиціями на території першої Договірної Сторони;

(f) виплати відповідно до Статей 13 і 14; та

(g) платежі, що випливають з вирішення спору згідно зі Статтею 18.

2. Кожна Договірна Сторона надалі гарантуватиме також, що такі перекази можуть здійснюватися без затримки у вільно використовуваній валюті за ринковим курсом, що діяв на дату кожного переказу.

3. Незалежно від положень пунктів 1 і 2, Договірна Сторона може затримати або запобігти переказу шляхом справедливого, недискримінаційного і сумлінного застосування свого законодавства, що стосується:

(a) банкрутства, неспроможності або захисту прав кредиторів;

(b) випуску, торгівлі або операцій з цінними паперами;

(c) кримінальних злочинів; або

(d) забезпечення дотримання наказів або судових рішень під час судового розгляду.

Стаття 17

1. Кожна Договірна Сторона забезпечуватиме доброзичливий розгляд і адекватну можливість для консультацій з питань, що стосуються претензій, які інша Договірна Сторона може заявити з будь-якого питання, що впливає на виконання цієї Угоди.

2. Будь-який спір між Договірними Сторонами щодо тлумачення або застосування цієї Угоди, що не врегульований дипломатичним шляхом, повинен бути переданий на розгляд Арбітражної комісії. Така Арбітражна комісія буде складатися з трьох арбітрів, при цьому кожною Договірною Стороною призначається по одному арбітру протягом тридцяти (30) днів з дати отримання однією з Договірних Сторін від іншої Договірної Сторони повідомлення з вимогою арбітражного розгляду спору, а третій арбітр, узгоджується в ролі Голови двома іншими арбітрами протягом наступних тридцяти (30) днів, за умови, що третій арбітр не може бути громадянином жодної з Договірних Сторін.

3. Якщо третій арбітр не узгоджений між арбітрами, призначеними кожною Договірною Стороною протягом наступних тридцяти (30) днів, зазначених в пункті 2, Договірні Сторони звернуться до Президента Міжнародного Суду з проханням призначити третього арбітра, який не буде громадянином жодної з Договірних Сторін.

4. Арбітражна комісія приймає свої рішення протягом обґрунтованого строку більшістю голосів. Таке рішення є остаточним і обов'язковим.

5. Кожна Договірна Сторона покриватиме витрати на арбітра, якого вона обрала і витрати на його участь в арбітражному розгляді. Витрати Голови Арбітражної комісії пов'язані з виконанням його або її обов'язків, та інші витрати Арбітражної комісії буде розділено порівну між Договірними Сторонами.

Стаття 18

1. Для цілей цієї Статті, “інвестиційний спір” є спором між Договірною Стороною та інвестором іншої Договірної Сторони, який поніс втрати або зазнав шкоди з причини, або внаслідок, можливого порушення будь-яких зобов'язань першою Договірною Стороною в рамках цієї Угоди щодо інвестора іншої Договірної Сторони або його інвестицій на території першої Договірної Сторони.

2. З урахуванням підпункту (b) пункту 7, ніщо в цій Статті не повинно тлумачитися таким чином, щоб перешкоджати інвестору, який є стороною інвестиційного спору (далі в цій Статті – “Інвестор”) в пошуку адміністративного або судового способу вирішення спору на території Договірної Сторони, яка є стороною інвестиційного спору (далі в цій Статті – “Сторона спору”).

3. Будь-який інвестиційний спір, наскільки це можливо, має бути вирішено умирний спосіб, шляхом консультацій між Інвестором та Стороною спору (далі в цій Статті – “Сторони спору”).

4. Якщо інвестиційний спір не може бути вирішений шляхом проведення таких консультацій протягом шести місяців з дати, коли Інвестор звернувся у письмовому вигляді до Сторони спору щодо проведення консультацій, Інвестор може, з урахуванням підпункту (a) пункту 7, передати інвестиційний спір для врегулювання згідно з однією з наступних міжнародних процедур арбітражу:

(a) арбітражу у відповідності з Конвенцією про порядок вирішення інвестиційних спорів між державами та іноземними особами, вчиненої у Вашингтоні 18 березня 1965 року (далі в цій Статті – “Конвенція МЦВІС”), до тих пір, поки Конвенція МЦВІС буде чинною для Договірних Сторін;

(b) арбітражу у відповідності з Додатковими Правилами Міжнародного центру по вирішенню інвестиційних спорів, за умови, що будь-яка з Договірних Сторін, але не обидві, є Стороною Конвенції МЦВІС;

(c) арбітражу відповідно до Арбітражного регламенту Комісії Організації Об’єднаних Націй по Праву Міжнародної Торгівлі, прийнятого Комісією Організації Об’єднаних Націй по Праву Міжнародної Торгівлі; і

(d) за згодою Сторони спору до будь-якого арбітражу у відповідності з іншими правилами арбітражу.

5. Кожна Договірна Сторона цим дає згоду на передання інвестиційних спорів Інвестором для процедур арбітражу, зазначених у пункті 4 обраних Інвестором.

6. Незважаючи на положення пункту 5, інвестиційні спори не можуть бути передані для арбітражу, зазначеного у пункті 4, якщо більш ніж три роки минуло з моменту, коли Інвестор дізнався або повинен був дізнатись, залежно від того що було раніше, про те, що Інвестор зазнав втрат або шкоди, згаданих у пункті 1.

7. (a) У разі, якщо інвестиційний спір був переданий для розгляду до суду або органу адміністративної юстиції чи установи або будь-якого іншого обов’язкового способу врегулювання спорів відповідно до законодавства Сторони спору, будь-який арбітраж, зазначений у пункті 4, може бути ініційований тільки тоді, коли Інвестор відкличе, відповідно до законодавства Сторони спору, його позов з такої місцевої установи

врегулювання спорів до прийняття нею остаточного рішення у справі.

- (b) У випадку, якщо інвестиційний спір був переданий на вирішення в рамках одного з арбітражів, зазначених у пункті 4, той же інвестиційний спір не буде передано для вирішення судами, органами адміністративної юстиції або установами, або для будь-якого іншого обов'язкового способу врегулювання спору відповідно до законодавства Сторони спору.

8. Сторона спору повинна надати іншій Договірній Стороні:

- (a) письмове повідомлення про інвестиційний спір переданий до арбітражу, не пізніше ніж через тридцять (30) днів після дати, коли інвестиційний спір був поданий; і

- (b) копії всіх скарг поданих до арбітражу.

9. Якщо Договірні Сторони не домовляться про інше, арбітраж проводиться в країні, яка є учасником Конвенції про визнання і приведення у виконання іноземних арбітражних рішень, укладеної в м. Нью-Йорк, 10 червня 1958 року (далі в цій Статті – “Нью-Йоркська Конвенція”).

10. Рішення, винесене арбітражним судом, є остаточним і обов'язковим для Сторін спору. Це рішення повинно бути виконане згідно з чинним законодавством, а також відповідно до норм міжнародного права в тому числі Конвенції МЦВІС і Нью-Йоркської Конвенції, стосовно введення арбітражного рішення в силу в країні, де передбачено таке виконання.

Стаття 19

1. Незважаючи на будь-які інші положення цієї Угоди, за винятком положень Статті 14, кожна з Договірних Сторін може запроваджувати будь-які заходи:

(a) які вона вважає необхідними для захисту суттєвих інтересів своєї безпеки;

(i) які запроваджуються під час війни або збройного конфлікту або інших надзвичайних обставин у цій Договірній Стороні, або у міжнародних відносинах; або

(ii) які стосуються реалізації національної політики або міжнародних угод щодо нерозповсюдження зброї масового знищення; або

(b) у відповідності із своїми зобов'язаннями за Статутом Організації Об'єднаних Націй для підтримання міжнародного миру і безпеки.

2. У випадках, коли Договірна Сторона запроваджує будь-які заходи, відповідно до пункту 1, які не відповідають зобов'язанням згідно з положеннями цієї Угоди, за винятком положень Статті 14, така Договірна Сторона не повинна використовувати такі заходи, як засіб уникнення її зобов'язань.

Стаття 20

1. Договірна Сторона може запроваджувати або продовжити застосування заходів, які не відповідають її зобов'язанням за Статтею 4, стосовно операцій з транскордонного переміщення капіталу та Статті 16:

(a) у разі значних труднощів платіжного балансу та зовнішніх фінансів або їх загрози; або

(b) у випадку, коли, за виняткових обставин, рух капіталу завдає або загрожує завдати серйозні труднощі макроекономічному управлінню, зокрема, грошово-кредитній та курсовій політиці.

2. Заходи, згадані в пункті 1:

(a) відповідатимуть Статтям Угоди Міжнародного валютного фонду, до тих пір, поки Договірна Сторона, що вживає заходів, є учасником зазначених Статей;

(b) не перевищуватимуть тих, що необхідні для врегулювання обставин, зазначених у пункті 1;

(c) будуть тимчасовими і будуть скасовані, як тільки дозволять умови;

(d) будуть негайно доведені до відома іншої Договірної Сторони; і

(e) будуть уникати надмірного заподіяння шкоди комерційним, економічним і фінансовим інтересам іншої Договірної Сторони.

3. Ніщо в цій Угоді не повинно розглядатися як зміна прав, якими користується Договірна Сторона та зобов'язань, які прийняла на себе Договірна Сторона в якості учасника Статей Угоди Міжнародного валютного фонду.

Стаття 21

1. Незважаючи на будь-які інші положення цієї Угоди, Договірній Стороні, не може бути відмовлено у застосуванні заходів, пов'язаних з фінансовими послугами з пруденційних міркувань, включаючи заходи для захисту інтересів інвесторів, вкладників, власників полісів або осіб, перед якими мають фідучіарне зобов'язання підприємства, що надають фінансові послуги, або для забезпечення цілісності і стабільності її фінансової системи.

2. Якщо заходи, застосовані Договірною Стороною відповідно до пункту 1 не відповідають цій Угоді, вони не повинні використовуватися в якості засобу, що дозволяє уникнути зобов'язань Договірної Сторони в рамках цієї Угоди.

Стаття 22

1. Договірні Сторони будуть надавати та гарантувати адекватний та ефективний захист прав інтелектуальної власності, та сприяти підвищенню ефективності та прозорості в управлінні системою охорони інтелектуальної власності. Для цього Договірні Сторони будуть негайно проводити консультації один з одним на прохання однієї з Договірних Сторін. У залежності від результатів консультацій, кожна Договірна Сторона, відповідно до свого чинного законодавства, вживатиме відповідних заходів для усунення чинників, які визнані як такі, що спричиняють негативні наслідки для інвестицій інвесторів іншої Договірної Сторони.

2. Ніщо в цій Угоді не повинно тлумачитися як відступ від прав і обов'язків у рамках багатосторонніх угод у сфері захисту прав інтелектуальної власності сторонами яких є Договірні Сторони.

3. Ніщо в цій Угоді не повинно тлумачитися таким чином, щоб зобов'язувало будь-яку з Договірних Сторін поширювати на інвесторів іншої Договірної Сторони та їх інвестиції режим, наданий інвесторам держави, яка не є Договірною Стороною та їх інвестиціям в силу багатосторонніх угод у сфері захисту прав інтелектуальної власності, учасницею якої є перша Договірна Сторона.

Стаття 23

1. Ніщо у цій Угоді не застосовується щодо податкових заходів за винятком випадків, прямо передбачених у пунктах 3, 4 та 5 цієї Статті.

2. Ніщо в цій Угоді не зачіпає прав і зобов'язань кожної з Договірних Сторін відповідно до будь-якої податкової конвенції. У випадку суперечностей між цією Угодою, і будь-якою такою конвенцією, відповідна конвенція має переважну силу в суперечливій частині.

3. Статті 1, 6, 7, 9, 13 і 28 застосовуватимуться до заходів з оподаткування.

4. Статті 17 і 18 застосовуються до спорів, що стосуються заходів з оподаткування, в обсязі визначеному пунктом 3.

5. Стаття 24 застосовується у питаннях, що стосуються заходів оподаткування, в обсязі визначеному пунктом 3.

Стаття 24

1. Договірні Сторони створять Спільну комісію (далі – “Комісія”) з метою досягнення цілей цієї Угоди. Функціями Комісії будуть:

(a) обговорення та аналіз виконання і функціонування цієї Угоди; та

(b) обмін інформацією та обговорення будь-яких інших питань, пов'язаних з інвестиціями, які стосуються цієї Угоди, з метою підтримання сприятливих умов для інвесторів Договірних Сторін.

2. Комісія може, при необхідності, надавати відповідні рекомендації на основі консенсусу Договірним Сторонам для більш ефективного функціонування або досягнення цілей цієї Угоди.

3. Комісія складатиметься з представників урядів Договірних Сторін. Комісія може, за взаємною згодою Договірних Сторін, запрошувати представників відповідних структур, крім урядів Договірних Сторін, що володіють необхідним досвідом щодо питань, які будуть обговорюватися, і проводити спільні зустрічі з приватним сектором.

4. Комісія встановлює свій регламент для виконання своїх функцій.

5. Комісія може створювати підкомісії й делегувати певні завдання таким підкомісіям.

6. Комісія і підкомісії, створені відповідно до пункту 5, повинні проводити зустрічі на вимогу будь-якої з Договірних Сторін.

Стаття 25

Договірні Сторони визнають недоречним для однієї Договірної Сторони залучення інвестицій інвесторів іншої Договірної Сторони і держав, які не є Договірною Стороною, шляхом послаблення заходів у сфері здоров'я, безпеки чи охорони навколишнього середовища, або за рахунок зниження стандартів у сфері охорони праці. У зв'язку з цим кожна Договірна Сторона не повинна відмовлятися чи відходити від таких заходів і стандартів, як заохочення внесення, придбання або розширення інвестицій на її території інвесторами іншої Договірної Сторони та держав, що не є Договірною Стороною.

Стаття 26

1. Договірна Сторона може відмовити у перевагах цієї Угоди інвестору іншої Договірної Сторони, який є підприємством іншої Договірної Сторони та його інвестиціям, якщо підприємство належить або контролюється інвестором держави, яка не є Договірною Стороною, та Договірна Сторона, що відмовляє:

(а) не підтримує дипломатичні відносини з державою, яка не є Договірною Стороною; або

(б) вводить або продовжує застосовувати заходи по відношенню до держави, яка не є Договірною Стороною, які забороняють операції з підприємством або які будуть порушені або іншим чином обійдені, якщо переваги цієї Угоди буде надано підприємству або його інвестиціям.

2. Договірна Сторона може відмовити у перевагах цієї Угоди інвестору іншої Договірної Сторони, який є підприємством іншої Договірної Сторони і його інвестиціям, якщо підприємство належить або контролюється інвестором не Договірної Сторони і підприємство не має значної комерційної діяльності на території іншої Договірної Сторони.

Примітка: Для цілей цієї Статті, підприємство:

(а) “належить” інвестору, якщо більше п'ятдесяти (50) відсотків капіталу у ньому належить інвестору; а також

(б) “контролюється” інвестором, якщо інвестор має право призначати більшість його директорів або іншим чином законно керувати його діяльністю.

Стаття 27

На запит будь-якої Договірної Сторони, Договірні Сторони здійснюють перегляд цієї Угоди з метою подальшого сприяння та поступової лібералізації інвестиційної діяльності між Договірними Сторонами.

Стаття 28

1. Ця Угода набирає чинності на тридцятий день з дати отримання дипломатичними каналами останнього письмового повідомлення про виконання Договірними Сторонами всіх внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання чинності цією Угодою.

2. Ця Угода залишається чинною протягом десяти (10) років з дати набрання нею чинності та продовжуватиме залишатися чинною, якщо тільки не буде припинена у порядку визначеному в пункті 3.

3. Договірна Сторона може, шляхом надання попереднього повідомлення за один рік у письмовому вигляді іншій Договірній Стороні, припинити дію цієї Угоди в кінці початкового десятирічного періоду або в будь-який час після цього.

4. Не зважаючи на пункт 2, щодо інвестицій, здійснених до дати припинення дії цієї Угоди, положення цієї Угоди продовжують діяти протягом десяти (10) років з дати припинення дії цієї Угоди.

5. Ця Угода також застосовується до всіх інвестицій інвесторів будь-якої Договірної Сторони, набутих на території іншої

Договірної Сторони відповідно до діючого законодавства такої іншої Договірної Сторони до набрання чинності цієї Угодою.

6. Ця Угода не застосовується до претензій, що випливають з подій, які відбулися, або претензій, які були врегульовані, до набрання нею чинності.

У ПОСВІДЧЕННЯ ЧОГО ті що нижче підписались, будучи належним чином на те уповноважені, підписали цю Угоду.

Учинено в м. Київ, 5 лютого 2015 року в двох примірниках українською, японською та англійською мовами, при цьому усі тексти є рівно автентичними. У разі виникнення розбіжностей у тлумаченні переважну силу матиме текст англійською мовою.

ЗА УКРАЇНУ:

ЗА ЯПОНІЮ:

